

Příloha č. 1

Krajský úřad Ústeckého kraje

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Vedoucí odboru

p. Lafková

Velká Hradební 3118/48

400 02 Ústí nad Labem

Žádost o změnu registrace

Vážená paní Lafková,

předkládám Vám Žádost o změnu registrace sociální služby Domov důchodců Lipová, registrován jako domov se zvláštním režimem. Součástí dokumentu je:

- 1) Popis organizace
- 2) Poskytované služby
- 3) Rizika (slabé stránky) poskytované služby
- 4) Řešení stávající situace
- 5) Návrh na výstavbu nového objektu sociální služby
- 6) Žádost o změnu registrace

1. Popis organizace

Domov důchodců Lipová, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je obec Lipová, je registrován dle § 50 zák. 108/2006 sb. jako domov se zvláštním režimem. Statutárním zástupcem je ředitelka. Služba je registrována od ledna 2007 podle zákona 108/2006 sb. Navazuje na tradici v poskytování sociální služby – řádové sestry zde působily již od roku 1954. Nejedná se tedy o novou službu, ale o službu s dlouholetou tradicí.

Sociální služba Domova důchodců Lipová je určena pro ženy, které potřebují pravidelnou ošetrovatelskou péči. Jejich soběstačnost je snížena zejména věkem, zdravotním stavem z důvodu chronického duševního onemocnění, Alzheimerovy nebo stařecké

demence, schizofrenie. Proto nemohou zůstat bez pravidelné pomoci ve svém domácím prostředí. Posláním domova je vytvářet bezpečné, důstojné a vldné zázemí osobám s chronickým duševním onemocněním a osobám s demencí.

Služby jsou poskytovány v zastaralém objektu – bývalé církevní škole postavené v roce 1877 biskupem Dr. Antonem Ludwigem Frindem. Budova je majetkem zřizovatele – obce Lipová. Organizace ji využívá bezúplatně. Z důvodu členitosti budovy, zde není zabezpečena bezbariérovost. V posledních cca 15 letech dochází k postupným úpravám jak uvnitř budovy, tak jejím v okolí. Byly zrekonstruovány chodníky v okolí budovy pro lepší přístup klientek do zahrady, dále pracoviště všeobecných sester, sociální úsek i pracoviště ekonomky. Dále byla vybudována terapeutická dílna a zrekonstruována šatna zaměstnanců. V roce 2012 proběhla rekonstrukce dvou koupelen pro klientky, později koupelna ve 2. NP a koupelna pro zaměstnance. Dále se postupně rekonstruuji pokoje klientek – ve 2. NP je to 6 pokojů, v prvním NP 4 pokoje, v přízemí oba velké vícelůžkové pokoje. V roce 2018-2019 bylo vybudováno zázemí pro pracovníky údržby. Všechny tyto úpravy jsou financovány pouze ze zdrojů organizace.

Podporujeme klienty v soběstačnosti a samostatnosti, podle jejich individuálních možností a schopností. Cílem sociální služby je poskytovat klientům zázemí, pocit jistoty a bezpečí, podporovat klienty v udržení soběstačnosti a samostatnosti. Velmi důležitou oblastí je dodržování práv klientů, respektování jejich soukromí, zachování jejich důstojnosti. Pracovníci se snaží pomáhat udržovat sociální vztahy mezi klientem, rodinou a přáteli, podporovat nekonfliktní soužití mezi klienty. Cílem sociální služby je poskytovat kvalitní služby kvalifikovaným a vzdělaným personálem.

2. Poskytované služby

Domov důchodců Lipová poskytuje klientům základní činnosti. Mezi tyto činnosti patří:

a) ubytování

Ubytování je poskytováno v 1 jednolůžkovém, 5 dvoulůžkových, 8 vícelůžkových pokojích, které jsou vybaveny mechanicky i elektricky polohovatelnými lůžky a dalším standardním nábytkem. Pokoj je po dohodě možné dovybavit vlastní televizí, případně rádiem. Na patře je k dispozici společná koupelna, kde je možné využít jak vany, tak sprechy, kuchyňka, WC, společenská místnost a ergo dílna. V přízemí budovy je kulturní místnost. Součástí ubytování je úklid pokojů a společných prostor, pravidelná výměna lůžkovin a praní prádla.

b) poskytování stravy

V domově je pro uživatele zajištěno celodenní stravování. Na doporučení lékaře se podle zdravotního stavu uživatelů připravuje strava normální, diabetická, dieta s omezením tuků, případně kombinace diet při různých zdravotních potížích. Tekutiny jsou klientům k dispozici celodenně v nápojových nádobách umístěných na vyhrazených místech (jídlena, chodby).

c) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu

Pracovníci pomáhají klientkám s oblékáním jako např. výběr oblečení, oblékání, svlékání, zouvání apod., dále se pomoc týká polohování (vstávání, uléhání, sezení, změna polohy, stání, chůze apod.), pomoc při podávání jídla a pití a pomoc klientky při orientaci (v prostředí domova důchodců i mimo něj).

d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu

Jedná se především o pomoc při osobní hygieně jako je péče o ústa, vlasy, nehty, mytí těla, dále např. pomoc při použití WC atd.

e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím

v rámci aktivizačních činností a společenských akcí zabezpečují pracovníci Domova důchodců Lipová styk klientek s místní komunitou prostřednictvím činností v místním Spolku seniorů nebo vystoupením dětí ze základních a mateřských škol z Lipové i okolí, dětského domova Lipová. Dále zajišťujeme vystoupení různých skupin a umělců, pořádáme společné akce s jinými domovy a sociálními zařízeními. Pořádáme výlety a procházky po okolí. Navštívujeme divadelní nebo hudební představení, kina, jezdíme do bazény atd.

f) sociálně terapeutické a aktivizační činnosti

Tyto činnosti jsou zajišťovány pracovníky volnočasových aktivit, i pracovníky přímé péče. Společně podporují veškeré úrovně vnímání, aktivizují paměťové dráhy a snaží se udržet naučené dovednosti po co nejdelší dobu. Poskytujeme péči jako je muzikoterapie, fyzioterapie, různé techniky masáží, bazální stimulace, a další volnočasové aktivity, čtení, vzpomínkové rozhovory atd. Přímo v domově je zajištěna pastorizační činnost.

g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí

Pracovníci zprostředkovávají klientkám kontakty na organizace a instituce. Dále poskytujeme základní poradenskou činnost, podporujeme klienty při komunikaci na úřadech, napomáháme při vyplňování různých tiskopisů, doprovázíme na úřady a v neposlední řadě spolupracujeme s rodinou a s opatrovníky.

Činnosti poskytované klientkám nad rámec základních činností jsou tzv. fakultativní služby, které si klientky hradí samy. Jedná se především o dopravu vozidlem organizace, dále

kopírování a laminování různých dokumentů (většinou fotografií). Průměrně měsíčně činní fakultativní služby 700 Kč od všech 49 klientek.

3. Rizika (slabé stránky) poskytované služby

Rizikem pro poskytovanou sociální službu může být její lokalizace. Domov důchodců Lipová je umístěn na okraji obce Lipová, což je malá pohraniční obec. V obci je pošta, obecní úřad, obchod, restaurace. Do dalších míst jako je banka, divadlo, kino, ordinace odborných lékařů, obchody s různým sortimentem, lékárna a další je potřeba dojíždět do 7 km vzdáleného Šluknova nebo 15 km vzdáleného Rumburku. Cesty našim klientkám zprostředkováváme jako fakultativní službu osobním vozidlem. Lokalizaci ale lze z pohledu některých klientek hodnotit i kladně. Týká se to klientek, které např. strávily život na vesnici, mají rády klid a přírodu kolem, nevyhledávají davy lidí a poklidný život v malé obci jim vyhovuje.

Další velmi zásadní slabou stránkou je design služby, respektive budova, kde je služba poskytována. Jsou zde více lůžkové pokoje, což je velká komplikace především ve vztahu k právům uživatelů – zachování jejich práv, důstojnosti, soukromí, intimity atd. Klientky mají málo osobního prostoru, nemožnost uložit si své osobní věci, zajistit jim soukromí, pokud chtějí např. setrvat chvíli o samotě je prakticky neproveditelné. Hrozí i riziko toho, že pokud je více osob na jednom pokoji, může častěji docházet ke konfliktům, nedorozumění a klientky spolu dále nechtějí na pokoji setrávat – taková situace je také prakticky neřešitelná. Práce personálu v přímé péči je velmi fyzicky náročná především v oblasti hygieny. Z důvodu malého prostoru se dají některé kompenzační pomůcky využít jen stěží. Vakový zvedák se např. v prvním patře použít téměř nedá – málo místa na pokojích, nemožnost dostat se se zvedákem až k lůžku, dopravit do malé úzké koupelny klientku na zvedáku také nelze. Z důvodu absence sociálních zařízení na pokojích není např. možné provádět hygienu jinak než dle harmonogramu. Každý den se koupou klientky z max. dvou pokojů, jinak se sprchují nebo myjí na pokojích. Vybočení z harmonogramu dle individuálního přání klientek je problém. Společné sociální zařízení a uspořádání pokojů jsou také důvod, proč sociální službu nabízíme jen ženám a není určena pro muže. Technicky je to v současném stavu neproveditelné.

Další faktor, který se týká designu budovy je její bariérovost. Bohužel budova nedovoluje vybudování výtahu. Tato komplikace stěžuje i práci personálu nejen toho v přímé péči ale např. i z úseku údržby. Vše se musí nosit po schodech, veškeré jídlo (snídaně,

svačiny, obědy, svačiny i večere), prádlo (jak špinavé, tak čisté), odpady (např. použité inko pomůcky atd.), všechno zboží (materiál do prádelny, kancelářské potřeby, inko pomůcky atd.) do skladů, které jsou umístěny na půdách budovy, veškerá dokumentace, která je umístěná v archivech také na půdě. Bariéry jsou ale nejzásadnější problém pro klientky. Např. pokoj č. 8 je umístěn nad úroveň jídelny v prvním patře a vedou tam 3 schody. Pokud je zde umístěna klientka jejíž zdravotní stav se časem zhorší a potřebuje např. kompenzační pomůcku, nemůže již na tomto pokoji setrvat. Je nutné ji přemístit na jiný pokoj. Jde ale o výměnu místa, proto musíme oslovit někoho z klientek, kdo by byl ochoten si místo vyměnit. V případě, že klientka nesouhlasí je pro nás problém obtížně řešitelný. Všeobecně jsou pro lidi s fyzickým hendikepem schody problém. V mnoha místech budovy bohužel odstranit nejdou.

V budově je velmi málo prostoru jak v pokojích, tak na sociálních zařízeních, nebo i ve společných prostorech jako jsou jídelny, chodby atd. Chybí např. místnost pro přijímání návštěv klientek, kde by si mohli udělat pohodlí, strávit třeba i intimní chvíle o samotě (v případě, že to na pokoji není možné). I to je zásadní komplikace v poskytování služby.

Velký problém vyvstává v případě úmrtí klientky. V tomto případě postupujeme podle vnitřních předpisů i dle zákona, ale přesto se jedná eticky o velmi komplikovanou záležitost. Vzhledem k tomu, že v zařízení nemáme žádnou místnost, kde by bylo možné těla zemřelých ponechat např. do příjezdu koronera nebo lékaře, tělo zemřelé zůstává na pokoji. Po ohledání těla zemřelé lékařem nebo koronerem se ještě vyčkává příjezdu pohřební služby. Samozřejmě v případě, že je to možné snažíme se ostatní klientky z pokoje zabavit způsobem, aby nemusely v pokoji setrávat. V případě, že úmrtí nastane v noci, nebo ostatní klientky nejsou ve stavu, kdy by mohly část dne trávit mimo pokoj, zůstávají na pokoji se zemřelou klientkou. Její lůžko je zajištěno zástěnami.

Problém s prostorovým řešením vyvstává již při nabízení služby zájemcům o službu—většinou pokud má žadatel možnost výběru, vybírá zařízení, kde je možnost ubytování na jednolůžkovém maximálně dvoulůžkovém pokoji. Pokud je žadatelka o službu např. osoba ve vyšším stupni závislosti (PnP 3. a 4. stupeň) nelze takovou žadatelku např. umístit ve druhém patře, kam vedou schody a každodenně by se potýkala s bariérami. Toto je faktor, který je obtížně odstranitelný, protože dispozice budovy neumožňují jiné uspořádání lůžek na pokojích tak, abychom mohli ubytování poskytovat jen v jedno a dvoulůžkových pokojích, aniž bychom museli snížit kapacitu služby.

Technické zázemí týkající se především kotelny je také na hranici životnosti. Kotle z roku 1983 už dosluhují, proto je nezbytný stálý dohled pracovníků údržby. Je nutné, aby setrvali v areálu, což mnohdy komplikuje jejich funkci řidičů referentů. Pokud je nutný výjezd např. s klienty do zdravotnického zařízení či ambulance jako řidič referent jede většinou někdo z pracovníků vedení, aby řidič údržbář mohl zůstat v areálu. V tomto směru jsme již pokročili ve zpracování projektu k provedení nezbytných úprav kotelny, rozvodů a nákupu nových kotlů na vyhovující palivo.

4. Řešení stávající situace

Z výše uvedených důvodů jsme došli k závěru, že je výstavba nového domova jediným řešením na změnu, zlepšení a zkvalitnění poskytování sociálních služeb v Domově důchodců Lipová. Poskytování sociálních služeb ve stávající budově je dlouhodobě neudržitelné, neefektivní a není možné služby zajistit v požadované kvalitě v souladu se Standardy kvality sociálních služeb.

Našimi hlavními cíli jsou:

- a) Poskytovat službu jak ženám, tak mužům
  - Přiblížení se běžnému životu, kde stejné prostředí sdílí muži i ženy, dochází k přirozeným vztahům a vztahům
  - Možnost umístit manželé, nebo páry
- b) Poskytovat službu v důstojném prostředí
  - Prostředí respektuje potřeby cílové skupiny (soukromí, důstojnost, snížená schopnost péče o svou osobu, osobní prostor, fyzické omezení)
  - Prostředí bude praktické – klient se nemusí dle svého zdravotního stavu stěhovat na jiný pokoj. Může zde prožít jak čas, kdy je schopnost péče o jeho osobu snížena částečně až po úplnou závislost na službě
- c) Poskytovat službu více klientům (kapacita 70)
  - Vycházíme z demografického vývoje a stárnutí populace. Stárnutí obyvatelstva spočívající jak v přírůstku obyvatelstva ve vyšších věkových skupinách, tak v úbytku dětí a mladších lidí, bude jednoznačně stěžejním rysem populačního vývoje České republiky v první polovině 21. století.

- Zohledňujeme i Akční plán rozvoje sociálních služeb v Ústeckém kraji, kde je zmíněna potřeba zvýšení kapacity pro naši cílovou skupinu v regionu: „Kapacita služby v porovnání se situací v kraji převyšuje běžnou průměrnou kapacitu kraje, ovšem limity některých zařízení nedovolují získat potřebnou službu pro specifickou a komplikovanou cílovou skupinu. Kapacitu je nutné rozšířit s důrazem na těžko umístitelnou cílovou skupinu lidí (osoby s psychiatrickými diagnózami, specifickým kombinovaným postižením a osoby v seniorském věku trpící závislostí na alkoholu apod.)

d) Rozšířit registraci

- Zachovat službu domov se zvláštním režimem kapacita 50 lůžek
  - i. Služba pro stávající cílovou skupinu – osoby s chronickým duševním onemocněním (schizofrenie, různé typy demence)
- Domov pro seniory
  - i. Kapacita 20 lůžek
  - ii. S ohledem na potřeby lidí z regionu, u nichž je snížena soběstačnost především z důvodu věku
  - iii. reakce na potřeby seniorů v obci Lipová. Mnozí z nich žijí osamocně v domech, na které jim ubývají síly. Nevládají především topení na tuhá paliva, s tím spojenou údržbu, údržbu domů jako takových, péči o zahradu apod. Pokud se k tomu přidruží např. zdravotní či pohybový problém, je pro ně situace neřešitelná.
  - iv. Sdružují se ve Spolku seniorů Lipová, konají společné akce, výlety, setkání. Proto by i v případě nutnosti, kdy by nevládali péči o svou osobu uvítali možnost zůstat v Lipové

5. Návrh na výstavbu nového objektu sociální služby

Součástí „areálu“ jsou tři budovy: vstupní objekt, centrální pavilon, obytná část Domova důchodců Lipová.

a) Obytná část Domova důchodců Lipová

Objekt je navržen ve formě podélného troj traktu, zalomeného do písmene L se středovou chodbou a užitnými prostory podél. Budova má 3 nadzemní podlaží (přízemí, 1. patro, 2. patro)

1NP (přízemí)

10x jednolůžkový pokoj
5x dvoulůžkový pokoj
Zde situován DPS (20 míst)

celkem 20

2NP (1.patro)

13x jednolůžkový pokoj
6x dvoulůžkový pokoj

celkem 25

3NP (2.patro)

13x jednolůžkový pokoj
6x dvoulůžkový pokoj

celkem 25

- Celková lůžková kapacita 70 (50DZR+20DPS). Každý pokoj je vybaven vlastní koupelnou, koupelny jsou navrženy jako variabilní, tak aby byly schopny splnit požadavky všech klientů domova od plně mobilních až po imobilní, bez nutnosti stresujícího stěhování do jiných pokojů v důsledku snižujících se pohybových a mentálních schopností klientů.
- V přízemí je umístěna centrální koupelna umožňující občasné využití uvolňujících účinků masážních van. Koupelna je uzpůsobena pro současné využití dvojicí klientů oddělenými zástěnami.
- Dále jsou v přízemí navrženy prostory hlavní sesterny, doplněné sesternami v jednotlivých patrech, kaplí pro 40 osob, prostorem pro infekční odpady a místností pro zemřelé v blízkosti zadního vchodu s možností příjezdu pohřebního vozu. Na jednotlivých patrech jsou společenské místnosti s čajovou kuchyňkou pro klienty, na patrech jsou rovněž umístěny prostory pro skladování a čištění inkontinenčních pomůcek..

b) Centrální pavilon

- Suterén + 2 nadzemní podlaží
- Víceúčelový objekt je navržený jako podélný troj trakt se středovou chodbou
- V suterénu je umístěná kotelna a technologické zázemí
- V této budově jsou umístěny šatny zaměstnanců, kanceláře, archivy, pro přespání zaměstnanců, případně návštěv klientů a další rezervní místnosti (archivy, sklady,

technické místnosti atd.) Ve 2. patře jsou navrženy prostory vedení domova, včetně zasedací místnosti a denní místnosti zaměstnanců

c) Vstupní objekt

- Přízemní částečně podsklepený objekt
- Nachází se zde stravovací provoz
- Provoz praní prádla
- Vstupní recepce s kantýnou
- Zázemí údržby
- Prostor jídelny, která bude využívána i jako sál pro společenské akce

6. Žádost o změnu registrace

Žádáme o změnu registrace a rozšíření registrace pro sociální službu Domov důchodců Lipová – domov pro seniory s kapacitou 20 lůžek, domov se zvláštním režimem o navýšení kapacity ze 49 lůžek na 50 lůžek. Rozšíření registrace na cílovou skupinu muži i ženy u obou služeb od 50 let věku.

Dále žádáme o navýšení kapacity pracovních úvazků

Pracovní pozice	Pracovní úvazky v současné době	Pracovní úvazky v nové kapacitě
Sociální pracovník	1	2
Pracovník v sociálních službách přímá obslužná péče	13	36
Pracovník v sociálních službách – činnost pod dohledem sociálního pracovníka	1	1
Pracovník v sociálních službách – základní výchovná nepedagogická činnost	2	6

ergoterapeut	0	1
Rehabilitační pracovník	0	2
Všeobecná sestra	5	8
Vrchní sestra	1	1
Ekonomka	1	1
Účetní (pokladní)	0	1
Ostatní pracovníci (provozářka, kuchaři/ky, uklízečky, pradleny, údržbáři	12	16
Ředitelka	1	1
Celkem úvazků	37	76

K záměru výstavby nového domova chceme využít plánované výzvy z Národního plánu obnovy – Rozvoj a modernizace materiálně technické základny, která je plánována k vyhlášení v dubnu roku 2023. Žádám tímto o projednání žádosti v orgánech kraje dle Metodiky zajištění sítě sociálních služeb Ústeckého kraje, čl. X. Vyjádření kraje k projektům bod 4).

S pozdravem

Mgr. Miroslava Hoštičková
Ředitelka
Domov důchodců Lipová

V Lipové dne 22.5.2023